

REGLUR UM AÐGERÐIR GEGN PENINGAÞVÆTTI OG FJÁRMÖGNUN HRYÐJUVERKA

I. kafli: Almennt

1. TILGANGUR OG GILDISSVIÐ

Það er stefna Arion banka að berjast gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka og koma í veg fyrir að þjónusta bankans sé misnotuð í slíkum tilgangi.

Reglurnar byggja á stefnu bankans um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka og [lögum nr. 64/2006 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka](#) og tengdum stjórnvalds-fyrirmælum.

Þær skyldur sem kveðið er á um í reglum þessum gilda um sérhvern starfsmann bankans og stjórnarmenn.

2. ORÐSKÝRINGAR

Í reglum þessum merkir:

- *Peningaþvætti*: Þegar aðili tekur við eða aflar sér eða öðrum ávinnings með broti sem er refsivert samkvæmt lögum, sbr. nánari skilgreiningu í [lögum nr. 64/2006](#). Viðkomandi aðili þarf ekki að hafa átt þátt í frumbrotinu, né þarf frumbrotið að hafa átt sér stað innan íslenskrar lögsögu.
- *Fjármögnun hryðjuverka*: Öflun fjár í þeim tilgangi eða með vitneskju um að nota eigi það til að fremja hryðjuverk, þ.e. brot sem er refsivert skv. 100. gr. a. – 100. gr. c. [almennra hegningarlaga](#).
- *Viðurkennd persónuskilríki*: Persónuskilríki með mynd sem gefin eru út af stjórnvöldum eða eru viðurkennd af stjórnvöldum og eru í gildi við framvísun, svo sem vegabréf, ökuskríteini og nafnskríteini, sem og rafræn skilríki með fullgildu rafrænu vottorði. Frumrit af afriti viðurkennds skilríkis staðfest af lögbókanda (notary public) eða þar til bærum opinberum aðila, jafngildir frumriti skilríkisins.
- *Raunverulegur eigandi*: Einstaklingur (einn eða fleiri) sem í raun á eða stjórnar viðskiptavin, beint eða óbeint, s.s. aðili sem fer með 25% eða meiri eignarhlut eða atkvæðisrétt í lögaðila.
- *Fjarsala*: Þegar stofnað er til viðskipta án þess að viðskiptavinur sanni á sér deili í eigin persónu, s.s. ef stofnað er til viðskipta með pósti, í gegnum síma eða internetið.
- *Einstaklingur í áhættuhópi*: Einstaklingur sem fellur undir opinberar þvingunaraðgerðir eða einstaklingur sem búsettur er utan Íslands og hefur verið falið mikilvægt opinbert starf, sem og nánustu fjölskyldumeðlimir slíkra aðila og nánir samstarfsmenn. Með mikilvægum opinberum störfum er í þessu sambandi til dæmis átt við áhrifamikla stjórnámálamenn, dómara, æðstu stjórnendur í stjórnsýslu, og háttsetta yfirmenn í ríkisfyrirtækjum, sbr. nánari skilgreiningu í [reglugerð nr. 811/2008](#).
- *Millibankaviðskipti*: Þegar erlendum banka er veitt bankaþjónusta sem gerir viðkomandi kleift að veita sínum viðskiptavinum vörur og þjónustu sem hann gæti ekki veitt ella, fyrir milligöngu Arion banka.
- *Skelbanki*: Lánastofnun eða annar aðili með sambærilega starfsemi sem stofnuð er innan lögsögu þar sem hún hefur enga raunverulega starfsemi eða stjórn og er ótengd eftirlitsskyldri fjármálasamstæðu.

3. MEGINREGLUR

Starfsmenn skulu þekkja deili á þeim viðskiptavinum sem þeir veita þjónustu og gæta þess að bankinn búi yfir fullnægjandi upplýsingum um viðkomandi viðskiptavin.

Starfsmenn skulu gæta þess að þeir sem koma fram fyrir hönd viðskiptavinar hafi fullnægjandi umboð til þess.

Starfsmenn sem hafa umsjón með viðskiptasamböndum við lögaðila skulu leggja sig fram við að skilja tilgang og eignarhald lögaðilans og þekkja hvaða einstaklingar stýra honum í raun.

Starfsmenn skulu leggja sig fram við að skilja eðli og tilgang þeirra viðskipta sem þeir hafa umsjón með og vera vakandi fyrir breytingum í viðskiptamynstri sem kunna að gefa til kynna breytingar á eðli viðskiptasambands.

Starfsmenn skulu ætíð vera á varðbergi gegn óeðlilegum viðskiptum eða óeðlilegu hátterni viðskiptavina og tilkynna regluvörslu ef upp kemur grunur um að viðskipti kunni að tengjast refsiverðu lögbroti.

II. kafli: Áreiðanleikakannanir

4. ALMENNT UM ÁREIÐANLEIKAKANNANIR

Með áreiðanleikakönnun er átt við öflun upplýsinga um viðskiptavin og sjálfstæða sannreyningu þeirra, svo tryggt sé að viðskiptavinur sé sá sem hann segist vera og að bankinn skilji eðli viðskiptasambandsins.

Framkvæmdastjóri skal tryggja að framkvæmd sé áreiðanleikakönnun á viðskiptavinum viðkomandi sviðs í samræmi við reglur þessarar og frekari upplýsinga aflað eftir því sem tilefni er til.

Óheimilt er að stofna til viðvarandi viðskiptasambands við aðila nema framkvæmd hafi verið áreiðanleikakönnun sem uppfyllir skilyrði reglna þessara.

Óheimilt er að eiga einstök viðskipti við aðila sem ekki er í viðvarandi viðskiptasambandi við bankann, ef viðskiptin nema að jafnvirði EUR 15.000 eða meira, eða jafnvirði EUR 1.000 eða meira ef um er að ræða viðskipti með gjaldeyri, eða við millifærslu fjármuna, þegar um einstök viðskipti er að ræða, hvort sem um er að ræða færslu fjármuna innan lands eða yfir landamæri, að fjárhæð 150.000 kr. eða meira miðað við opinbert viðmiðunargengi eins og það er skráð hverju sinni, nema framkvæmd hafi verið áreiðanleikakönnun sem uppfyllir skilyrði reglna þessara.

Ef aðili er þegar í viðvarandi viðskiptasambandi við gildistöku reglna þessara skulu ekki gerðar breytingar á viðskiptasambandinu nema fyrirbyggjandi upplýsingar uppfylli skilyrði þessara reglna. Með breytingum á viðskiptasambandi er m.a. átt við hvers konar fyrirgreiðslur, stofnun nýrra reikninga og útgáfu greiðslukorta.

Óheimilt er að bjóða viðskiptavinum nafnleynd í viðskiptum við bankann og skal gæta sérstakrar varúðar ef um er að ræða nýja tækni eða vöru þar sem hvatt er til nafnleyndar, þar með talið við vöruþróun innan bankans.

Heimilt er að miðla upplýsingum um viðskiptavinum sem skylt er að varðveita samkvæmt reglum þessum innan samstæðu bankans, í samræmi við tilgang reglnanna og að uppfylltum skilyrðum laga um persónuvernd.

5. TILVIK ER ÁREIÐANLEIKAKÖNNUN SKAL FARA FRAM

Skyllt er að framkvæma áreiðanleikakönnun í eftirfarandi tilvikum:

- Við upphaf viðvarandi viðskiptasambands við tiltekna deild í bankanum;
- Ef fyrirbyggjandi upplýsingar eru ófullnægjandi eða vafi leikur á hvort þær séu réttar eða áreiðanlegar;
- Ef aðili sem ekki er í viðvarandi viðskiptasambandi við bankann hyggst eiga viðskipti að jafnvirði EUR 15.000 eða meira, eða jafnvirði EUR 1.000 eða meira ef um er að ræða viðskipti með gjaldeyri, hvort sem viðskiptin fara fram í einni færslu eða fleirum sem virðast tengjast hverri annarri;
- Við millifærslu fjármuna, þegar um einstök viðskipti er að ræða, hvort sem um er að ræða færslu fjármuna innan lands eða yfir landamæri, að fjárhæð 150.000 kr. eða meira miðað við opinbert viðmiðunargengi eins og það er skráð hverju sinni.
- Ef grunur leikur á um ólögmeða háttsemi, án tillits til undanþágna eða takmarkana af neinu tagi.

Ef ástæða er til að ætla að fyrirhuguð viðskipti séu í þágu annars aðila en viðskiptavinar skal krefjast upplýsinga um hver sá aðili er og framkvæma áreiðanleikakönnun á viðkomandi áður en viðskipti eru framkvæmd. Þó er heimilt að stofna fjárvörslureikning fyrir lögmenn og fasteigna-, fyrirtækja- og skipasala þótt ekki liggi fyrir í þágu hvers hann sé ætlaður, enda er reikningurinn sérstaklega auðkenndur sem slíkur.

Aðila er heimilt að stofna gjafareikning á þriðja aðila án þess að áreiðanleikakönnun hafi verið framkvæmd á þriðja aðila, að því tilskildu að lokað sé fyrir útgreiðslu þar til að áreiðanleikakönnun lokinni. Ávallt skal skrá nafn og kennitölu þess sem stofnar reikning fyrir hönd viðskiptavinar, eða framkvæma áreiðanleikakönnun, eftir því sem við á með hliðsjón af fjárhæð viðskiptanna.

Upphaf viðvarandi viðskiptasambands á grundvelli samnings um séreignasparnað eða viðbótartryggingarvernd skal miða við fyrstu útgreiðslu. Skal þá framkvæma áreiðanleikakönnun á móttakanda.

6. ÁREIÐANLEIKAKÖNNUN Á EINSTAKLINGUM

6.1 ÖFLUN UPPLÝSINGA

Við framkvæmd áreiðanleikakönnunar skal skrá rétt nafn, kennitölu og heimilisfang viðkomandi, ef bankinn hefur ekki slíkar upplýsingar þegar á skrá.

Í öðrum tilvikum skal einnig kanna hvort bankinn hafi skráðar réttar upplýsingar um ríkisfang viðkomandi, starf, símanúmer og netfang þar sem slíku er fyrir að fara, rithandarsýnishorn og upplýsingar um tilgang viðskipta.

Ekki er krafist frekari upplýsinga, eða sannreyningu þeirra, ef einungis er um að ræða útgáfu gjafakorta, gjaldeyriskorta eða annars rafeyris sem er ekki hægt að endurhlaða, þar sem samtals fjárhæð er undir jafnvirði EUR 250.

6.2 SANNREYNING UPPLÝSINGA

Einstaklingur skal sanna á sér deili með framvísun viðurkennds persónuskilríkis, sem skal afritað, eða fullnægjandi rafrænni auðkenningu, hafi það ekki þegar verið gert. Auk þess skal sannreyna uppgefið heimilisfang með uppfléttingu í Þjóðskrá.

- Ef heimilisfang er ekki skráð í Þjóðskrá, skal viðkomandi framvísa gögnum til staðfestingar, svo sem reikning frá áreiðanlegum aðila sem stílaður er á nafn viðkomandi og uppgefið heimilisfang;
- Ef einstaklingur er búsettur utan Íslands skal kanna hvort viðkomandi teljist í áhættuhópi.

Bankinn kann að gera auknar kröfur við upplýsingaöflun eða sannreyningu upplýsinga samkvæmt 8. gr. áður en heimilt er að stofna til viðskipta.

7. ÁREIÐANLEIKAKÖNNUN Á LÖGAÐILUM

7.1 ÖFLUN UPPLÝSINGA

Við framkvæmd áreiðanleikakönnunar á lögaðila skal skrá rétt heiti lögaðilans, kennitölu og heimilisfang, ásamt símanúmeri og netfangi þar sem slíku er fyrir að fara, ef bankinn hefur ekki slíkar upplýsingar þegar á skrá.

Einnig skal krefjast upplýsinga um:

- Nafn og heimilisfang sérhvers stjórnarmanns, framkvæmdastjóra, prókúruhafa og annarra þeirra sem koma fram fyrir hönd lögaðila gagnvart bankanum, ásamt staðfestingu á því að viðkomandi aðilar séu réttilega að prókúru eða sérstakri heimild komnir til að koma fram fyrir hönd lögaðila;

- Greinagóða skýringu á stjórnskipulagi og eignarhaldi, þar með talið nafn og heimilisfang sérhvers einstaklings sem telst raunverulegur eigandi;
- Upplýsingar um tilgang viðskipta.

Þeir einstaklingar sem hafa heimild til að koma fram fyrir hönd lögaðila gagnvart bankanum skulu sanna á sér deili með framvísun viðurkennds persónuskilríkis, sem skal afritað, eða fullnægjandi rafrænni auðkenningu, hafi það ekki þegar verið gert.

Við einfalda áreiðanleikakönnun þarf ekki að krefjast frekari upplýsinga, eða sannreyningu þeirra, ef skráð er staðfesting á að viðkomandi lögaðili er:

- Fjármálafyrirtæki, líftryggingafélag eða samsvarandi lögaðili sem hlotið hefur starfsleyfi á EES og gerðar eru sambærilegar kröfur og hér á landi, varðandi aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, eða eftirlitsskyldt fjármálafyrirtæki frá öðru ríki þar sem gerðar eru sambærilegar kröfur;
- Félag sem hefur skráða fjármálagerninga á skipulegum verðbréfamarkaði innan EES;
- Íslenskt stjórnvald, þar með talið stofnun á vegum ríkis eða sveitarfélags.

7.2 SANNREYNING UPPLÝSINGA

Leggja skal sjálfstætt mat á hvort upplýsingar um lögaðila og raunverulegan eiganda séu réttar og fullnægjandi.

Sanna skal tilvist lögaðila með framvísun vottorðs úr fyrirtækjaskrá, eða sambærilegri opinberri skrá eða upplýsingum úr viðurkenndum gagnagrunni sem sækir upplýsingar í slíka opinbera skrá, sem hefur að geyma heiti, kennitölu og heimilisfang lögaðila, eða sambærilegar upplýsingar.

- Upplýsingar skulu ekki vera eldri en þriggja mánaða við framkvæmd áreiðanleikakönnunar.
- Í tilviki lögaðila sem ekki geta útvegað framangreint vottorð sökum ómöguleika er fullnægjandi að sannreyna heiti, kennitölu og heimilisfang með útprentun af vef Fyrirtækjaskrár Ríkisskattstjóra.
- Ef lögaðili er ekki skráður á vef Fyrirtækjaskrár Ríkisskattstjóra, skal óska eftir samþykktum, stofnsamningi eða sambærilegu skjali, sem inniheldur heiti og heimilisfang, eða staðfestingu þar til bærs opinbers aðila, eftir því sem við á.

Ef nokkur vafi leikur á um tilvist lögaðila skal kanna slíkt sérstaklega, svo sem með því að óska eftir staðfestingu frá opinberum aðila, afla upplýsinga um fyrri bankaviðskipti, heimsækja viðskiptavin eða staðreyna með öðrum hætti að lögaðilinn hafi ekki hætt starfsemi.

Uppgefnar upplýsingar um eignarhald skulu bornar saman við nýjustu upplýsingar samkvæmt opinberri skrá, viðurkenndum gagnagrunni eða ársreikningi, eftir því sem unnt er.

Ef stjórnskipulag eða eignarhald lögaðila er ekki ljóst af framlögðum gögnum skal óska eftir nánari skýringum eða gögnum, svo sem samþykktum, stofnsamningi eða sambærilegu skjali, síðasta ársreikningi, upplýsingum um annað samkomulag milli eigenda og/eða staðfestingu þar til bærs opinbers aðila, eftir því sem við á.

Ef einstaklingur sem hefur heimild til að koma fram fyrir hönd lögaðila gagnvart bankanum eða sem telst raunverulegur eigandi er búsettur utan Íslands skal kanna hvort viðkomandi teljist í áhættuhópi.

Bankinn kann að gera auknar kröfur við upplýsingaöflun eða sannreyningu upplýsinga samkvæmt 8. gr. áður en heimilt er að stofna til viðskipta.

8. AUKNAR KRÖFUR VIÐ FRAMKVÆMD ÁREIÐANLEIKAKÖNNUNAR

Gera skal auknar kröfur við framkvæmd áreiðanleikakönnunar í eftirfarandi tilvikum, vegna aukinnar hættu á peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka:

- Um er að ræða fjarsölu;
- Viðskiptavinur virðist teljast í áhættuhópi, vegna stjórnáttengsla eða opinberra þvingunaraðgerða;
- Um er að ræða millibankaviðskipti yfir landamæri, við aðila frá ríkjum utan EES;
- Viðskipti eru að öðru leyti talin fela í sér aukna áhættu, með hliðsjón af eðli viðskiptavinar, eðli viðskiptanna eða þjónustunnar og/eða vegna tengsla við áhættusöm svæði.

Skrá skal sérstaklega að viðskiptavinur lúti auknum kröfum við framkvæmd áreiðanleikakönnunar.

8.1 FJARSALA

Upphaf viðskipta með fjarsölu er háð því skilyrði að viðkomandi aðili greiði fyrstu greiðslu í eigin nafni af reikningi sem viðkomandi hefur stofnað í starfandi fjármálafyrirtæki í ríki þar sem gerðar eru jafn strangar kröfur og hér á landi, varðandi aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

Viðskiptavinur skal sanna á sér deili með frumriti af afriti skilríkis sem hefur verið staðfest af lögbókanda (notary public) eða öðrum þar til bærum opinberum aðila eða fullnægjandi rafrænni auðkenningu. Sama gildir um þá sem hafa heimild til að koma fram fyrir hönd lögaðila gagnvart bankanum.

8.2 AÐILAR Í ÁHÆTTUHÓPI

Ef aðili virðist teljast í áhættuhópi vegna stjórnáttengsla eða vegna opinberra þvingunaraðgerða skal afla nauðsynlegra upplýsinga til að ganga úr skugga um hvort svo sé.

Samningssamband eða viðskipti við aðila sem telst vera í áhættuhópi vegna stjórnáttengsla er háð fyrirfram samþykki viðkomandi framkvæmdastjóra og regluvarðar. Sama gildir um heimild til að halda áfram viðskiptum ef viðskiptavinur fellur síðar í áhættuhóp vegna stjórnáttengsla. Auk þess skal grípa til viðeigandi ráðstafana til að sannreyna uppruna þeirra fjármuna sem verða notaðir í viðskiptum viðkomandi, svo sem með öflun upplýsinga um eignir og tekjur viðkomandi.

Regluvörslu skal tilkynnt án tafar í samræmi við 15. gr. ef í ljós kemur að aðili falli undir opinberar þvingunaraðgerðir og eru öll viðskipti við slíka aðila háð samþykki regluvarðar.

Áreiðanleikakönnun á aðila í áhættuhópi skal endurskoðuð á a.m.k. 12 mánaða fresti.

Framangreint á einnig við um samningssamband eða viðskipti við lögaðila, þar sem aðili sem hefur heimild til að koma fram fyrir hönd viðkomandi lögaðila eða telst raunverulegur eigandi virðist vera í áhættuhópi.

8.3 MILLIBANKAVIÐSKIPTI

Stofnun til millibankaviðskipta yfir landamæri við aðila frá ríkjum utan EES er háð fyrirfram samþykki viðkomandi framkvæmdastjóra og regluvarðar.

Áreiðanleikakönnun á aðila í millibankaviðskiptum skal endurskoðuð á a.m.k. 12 mánaða fresti.

Óheimilt er að stofna til eða halda áfram millibankaviðskiptum við skelbanka eða fjármálafyrirtæki sem heimilar skelbanka að nota reikninga sína.

8.4 ÖNNUR VIÐSKIPTI SEM ERU TALIN FELA Í SÉR AUKNA ÁHÆTTU

Regluvörður getur ákveðið að gripið skuli til sérstakra viðbótaráðstafana við framkvæmd áreiðanleikakannana, almennt eða vegna einstakra viðskipta, þar sem viðkomandi viðskipti eru talin fela í sér aukna áhættu með hliðsjón af eðli viðskiptavinar, eðli viðskiptanna eða þjónustunnar og/eða vegna tengsla við áhættusöm svæði.

Slíkar ráðstafanir geta meðal annars falist í:

- Kröfu um auknar upplýsingar um viðskiptavin og uppruna fjármagns og/eða auknar kröfur um sannreyningu fyrirbyggjandi upplýsinga eða tíðni endurskoðunar fyrirbyggjandi upplýsinga;
- Kröfu um að fyrsta færsla í viðskiptasambandinu verði framkvæmd í nafni viðkomandi viðskiptamanns og af reikningi er hann hefur sjálfur stofnað í starfandi fjármálafyrirtæki í ríki þar sem gerðar eru jafn strangar kröfur og hér á landi, varðandi aðgerðir gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverka;
- Kröfu um fyrirfram samþykki yfirmanns og/eða regluvarðar.

9. FRESTUR TIL AÐ SANNREYNA UPPLÝSINGAR

Í eftirtöldum tilvikum er heimilt að fresta því að sannreyna áreiðanleika upplýsinga. Athugið að í þessu felst ekki heimild til að fresta því að afla viðeigandi upplýsinga, heldur eingöngu að fresta sannreyningu þeirra.

Í tilviki einstaklings sem er ólöggráða fyrir æsku sakir er heimilt að fresta að sannreyna áreiðanleika upplýsinga þar til viðkomandi verður lögráða, enda sé lítil hættu talin á peningþvætti eða fjármögnun hryðjuverka.

Regluvörslu er heimilt að veita tímabundinn frest á að sannreyna áreiðanleika upplýsinga vegna viðvarandi samningssambands, þar sem slíkt er nauðsynlegt til að trufla ekki eðlilegan framgang viðskipta og lítil hættu er talin á peningþvætti eða fjármögnun hryðjuverka. Regluvarsla skal halda skrá yfir umsóknir um frestanir og rökstuðningi fyrir hverjum veittum frest.

Ef tímabundinn frestur er veittur skal sannreyna áreiðanleika upplýsinga eins fljótt og unnt er og eigi síðar en fjórum vikum frá því frestur var veittur, nema sérstakar kringumstæður réttlæti lengri frest.

Ef ekki hefur tekist að sannreyna áreiðanleika upplýsinga innan veitt frests, skal gripið til viðeigandi aðgerða samkvæmt 11. gr.

10. HEIMILDIR REGLUVARÐAR TIL AÐ VEITA UNÐANÞÁGU

Í undantekningartilvikum, ef nauðsyn krefur og lítil hættu er talin á peningþvætti eða fjármögnun hryðjuverka, getur regluvörður heimilað að áreiðanleiki tiltekinna upplýsinga um einstakling sé sannreyndur með öðrum hætti en lýst er í reglum þessum, enda sé það mat regluvarðar að slík sannreyning sé jafn áreiðanleg.

Þá getur regluvarsla heimilað að upplýsingar um einstakling séu ekki sannreynar ef slíkt er nauðsynlegt sökum heilsufarsástæðna viðkomandi og að þeim skilyrðum uppfylltum að viðkomandi hafi verið í varanlegu viðskiptasambandi við bankann við gildistöku reglna þessara og lítil hættu sé talin á peningþvætti eða fjármögnun hryðjuverka.

Þá getur regluvarsla heimilað, ef ekki er um varanlegt viðskiptasamband að ræða, að upplýsingar séu ekki sannreynar, enda sé staðfest að greiðsla fyrir viðskipti verði færð til skuldar á viðskiptareikningi á nafni viðskiptamanns í starfandi fjármálafyrirtæki eða samsvarandi lögaðila sem hlotið hefur starfsleyfi innan EES og lítil hættu er talin á peningþvætti eða fjármögnun hryðjuverka.

Loks er regluvörslu heimilt að veita undanþágu frá framkvæmd áreiðanleikakönnunar ef samsvarandi upplýsingar koma fram fyrir tilstilli fjármálafyrirtækis sem hlotið hefur starfsleyfi í ríki þar sem gerðar eru jafn strangar kröfur og

hér á landi, varðandi aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, og gerður hefur verið skriflegur samningur við viðkomandi fjármálafyrirtæki sem tryggir að nauðsynlegar upplýsingar verði án tafar gerðar aðgengilegar bankanum sé þess óskað.

Regluvarsla skal halda skrá um notkun framangreindra heimilda og rökstuðningi fyrir hverju tilviki.

11. VIÐBRÖGÐ EF EKKI ER UNNT AÐ SANNREYNA ÁREIÐANLEIKA

Ef ekki reynist mögulegt að sannreyna áreiðanleika fyrirbyggjandi upplýsinga er óheimilt að framkvæma viðskipti eða stofna til viðvarandi samningssambands. Hafi þegar verið stofnað til viðskiptasambands skal þá þegar binda enda á það.

Regluvörslu skal tilkynnt um tilvik þar sem ekki reynist unnt að sannreyna áreiðanleika fyrirbyggjandi upplýsinga, sem metur hvort ástæða sé til að senda lögreglu tilkynningu samkvæmt 15. gr.

III. kafli: Reglubundið eftirlit og tilkynningarskylda

12. REGLUBUNDIÐ EFTIRLIT

Bankinn skal hafa reglubundið eftirlit með samningssambandi við viðskiptavini sína til að tryggja að þau samræmist fyrirbyggjandi upplýsingum.

Það er á ábyrgð sérhvers starfsmanns að vera á varðbergi fyrir því hvort viðskipti séu í samræmi við fyrirbyggjandi upplýsingar um viðkomandi viðskiptavin, m.a. hvað varðar umfang, eðli og tilgang viðskiptasambandsins og uppruna fjármuna.

Í því skyni að viðhafa árangursríkt reglubundið eftirlit er mikilvægt upplýsingar um viðskiptavini bankans séu uppfærðar meðan á viðskiptasambandinu stendur og frekari upplýsinga aflað eftir því sem tilefni er til og grunsamleg viðskipti tilkynnt regluvörslu í samræmi við 15. gr.

Við reglubundið eftirlit skal tryggt að bankinn uppfylli skyldur sínar samkvæmt [lögum nr. 93/2008, um framkvæmd alþjóðlegra þvingunaraðgerða](#), og tengdra stjórnvaldsfyrirmæla.

13. AUKIÐ REGLUBUNDIÐ EFTIRLIT

Í þeim tilvikum þar sem gerð er aukin krafa um áreiðanleikakönnun, skal einnig viðhafa aukið reglubundið eftirlit í samræmi við verklag sem samþykkt hefur verið af regluverði.

Aukið reglubundið eftirlit getur meðal annars falist í:

- Aukin tíðni á endurskoðun áreiðanleikakönnunar;
- Aukið reglubundið eftirlit með viðskiptum viðkomandi.

Regluvörslu er auk þess heimilt að ákveða að tiltekinn aðili skuli tímabundið lúta auknu reglubundnu eftirliti, svo sem vegna tilkynninga um grunsamleg viðskipti eða rannsóknna yfirvalda.

14. VIÐSKIPTI SEM KREFJAST SÉRSTAKRAR VARÚÐAR

Starfsmenn skulu gæta sérstakrar varúðar vegna óvenjulegra viðskipta, s.s. þar sem eitthvað af eftirtöldu á við:

- Aðili er tregur til að veita upplýsingar eða gefur ótrúverðugar upplýsingar eða sýnir óvenju mikinn áhuga á framkvæmd áreiðanleikakannana eða eftirliti bankans;
- Aðili leitast ítrekað eftir því að hafa viðskiptum sínum þannig að þau nemi lægri fjárhæð en jafnvirði EUR 15.000, við millifærslu að jafnvirði 150.000 kr. eða jafnvirði EUR 1.000 þar sem um gjaldeyrisviðskipti er að ræða.
- Aðili sækist eftir að eiga viðskipti við bankann, þrátt fyrir verulegt landfræðilegt óhagræði;
- Um er að ræða viðskipti með háar fjárhæðir þar sem greitt er með reiðufé;
- Viðskipti virðast ekki hafa fjárhagslegan eða lögmætan tilgang;
- Viðskipti tengjast áhættusömum ríkjum eða ríkjasvæðum;
- Viðskipti eru óvenjuleg, mikil eða flókin með hliðsjón af venjubundinni starfsemi eða fyrirliggjandi upplýsingum um viðskiptavin, eða háttsemi viðskiptavinar eða viðskipti eru að öðru leyti óvenjuleg.

Við framangreindar aðstæður skal starfsmaður meta hvort ástæða sé til að senda tilkynningu til regluvörslu í samræmi við 15. gr.

15. TILKYNNINGASKYLDA, STÖÐVUN VIÐSKIPTA OG ÞAGNARSKYLDA

Sérhverjum starfsmanni er skylt að tilkynna regluvörslu skriflega um grunsamleg athæfi eða viðskipti, er grunur leikur á um að hafi tengsl við ólögmæta háttsemi. Í tilkynningu skal koma fram nafn þess starfsmanns sem sendir tilkynninguna, nafn og kennitala þeirra aðila sem tilkynning snýr að og greinagóð lýsing á því athæfi sem þykir grunsamlegt. Ekki er gerð krafa um vitneskju eða rökstuddan grun, né þarf starfsmaður að mynda sér skoðun á því hvers konar afbrot kunni að liggja að baki.

Forðast skal, að því marki sem unnt er, að framkvæma viðskipti ef fyrir hendi er vitneskja eða grunur um að þau tengist ólögmætri háttsemi. Ef viðskipti hafa ekki verið framkvæmd skal geta þess sérstaklega í tilkynningu til regluvörslu og skulu viðskipti ekki framkvæmd nema að höfðu samráði við regluvörslu.

Starfsmönnum er með öllu óheimilt að upplýsa viðkomandi viðskiptamann eða aðra utanaðkomandi aðila um að tilkynnt hafi verið um grunsemdir eða að slík tilkynning kunni að vera send.

16. ATHUGANIR REGLUVARÐAR OG TILKYNNINGAR TIL LÖGREGLU

Regluvarsla skal bregðast við öllum tilkynningum starfsmanna um grunsamlegt athæfi eða viðskipti svo fljótt sem unnt er. Athuga skal tilkynningu gaumgæfilega ásamt bakgrunni viðskipta og viðskiptamanns.

Regluvarsla skal útbúa skriflega skýrslu um sérhverja athugun á grunsamlegum eða óvenjulegum viðskiptum, sem skal vera nægilega ítarleg til þess að unnt sé að átta sig á eðli viðskiptanna og nota megi lýsinguna sem sönnunargagn í refsímáli.

Regluvarsla leggur sjálfstætt mat á þær tilkynningar sem berast og tekur sjálfstæða ákvörðun um hvort tilkynning skuli send lögreglu. Í tilkynningu til lögreglu skal koma fram greinargóð lýsing á niðurstöðum athugunar, ásamt afriti af öllum nauðsynlegum upplýsingum. Þá skal einnig tilgreina þann frest sem bankinn hefur til að framkvæma viðskipti, ef þau hafa ekki verið framkvæmd, og ákveða í samráði við lögreglu hvort viðskipti skuli framkvæmd.

Samkvæmt skriflegri beiðni lögreglu sem rannsakar peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka, skal regluvarsla láta í té allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru taldar vegna tilkynningar.

IV. kafli: Innra skipulag

17. VERKLAG

Framkvæmdastjórar bera ábyrgð á því að reglur þessar séu innleiddar á sviði viðkomandi, með viðeigandi verkferlum, vinnulýsingum og öðrum stýringum, eftir því sem við á.

18. VERND STARFSMANNA

Í tilkynningu til lögreglu skulu ekki koma fram nöfn eða önnur auðkenni þess aðila sem tilkynnti regluvörslu um grunsemdir sínar og skulu slíkar upplýsingar ekki veittar nema það sé skylt samkvæmt lögum.

Bankinn skal grípa til viðeigandi ráðstafana til að vernda starfsmenn sem tilkynna um grunsemdir sínar fyrir hótunum eða öðrum fjandsamlegum aðgerðum sem má rekja til slíkra tilkynninga.

19. RÁÐNING STARFSMANNA

Við ráðningu starfsfólks skal kanna náms- og starfsferil umsækjanda, sakaferil og aðra þætti sem koma til álita við mat á því hvort viðkomandi sé í aðstöðu sem eykur hættu á því að viðkomandi tengist ólögumætri háttsemi.

20. FRÆÐSLA

Stjórnendur skulu tryggja að starfsmenn þeirra fái viðeigandi fræðslu um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og reglur þessar við upphaf starfs og með reglubundnum hætti á starfstímanum.

Starfsmenn sem koma að því að veita fjármálaþjónustu, beint eða óbeint, skulu fá viðeigandi fræðslu í samræmi við eftirfarandi:

- Nýir starfsmenn skulu sækja nýliðakynningu og lýsa því yfir að þeir muni kynna sér reglur bankans;
- Starfsmenn skulu árlega fá netkynningu og standast netpróf um efni reglna þessara;
- Allir starfsmenn í framlínu skulu taka þátt í sérstöku námskeiði um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka á að minnsta kosti tveggja ára fresti;
- Starfsmenn skulu fá viðeigandi fræðslu er breytingar á viðkomandi reglum eða verklagi eiga sér stað.

Með fræðslunni skal tryggt að starfsmenn þekki skyldur sínar og bankans vegna aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og afleiðingar þess ef þær eru ekki virtar. Þá skal fræða starfsfólk um helstu aðferðir við peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, hvar helstu hætturnar liggja, helstu vísbendingar sem geta vakið upp grunsemdir og hvernig skuli bregðast við slíku, auk þess að fræða um helstu þróun innan málaflokksins.

21. VARÐVEISLA UPPLÝSINGA

Gögn varðandi viðskiptamenn og viðskipti skulu varðveitt með skipulegum og öruggum hætti, þannig að fullnægjandi yfirsýn sé tryggð og unnt að bregðast skjótt við fyrirspurnum frá yfirvöldum. Gæta skal þess að varðveitt gögn séu nægjanleg til að yfirvöldum sé unnt að gera sér grein fyrir því hvernig staðið var að áreiðanleikakönnun viðskiptamanns og hvernig einstök viðskipti voru framkvæmd.

Varðveita skal viðeigandi gögn og upplýsingar í að minnsta kosti 5 ár frá því viðskiptasambandi lýkur eða einstök viðskipti hafa átt sér stað.

Skýrslur regluvörslu og upplýsingabeiðnir frá lögreglu í tengslum við rannsóknir á grun um peningabætti eða fjármögnun hryðjuverka, og önnur samskipti við yfirvöld í tengslum við aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, skulu varðveitt í að minnsta kosti 5 ár.

22. REGLUVÖRÐUR

Bankinn ber ábyrgð á að starfsmenn hans framfylgi [lögum nr. 64/2006, um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka](#) og reglum þessum. Stjórn staðfestir skipan regluvarðar sem sérstakan ábyrgðarmann skv. 22. gr. [laga nr. 64/2006](#), og staðgengils hans.

Regluvörður skal hafa eftirlit með framkvæmd reglna þessara og skal sjá til þess að mótaðar séu samræmdar starfsaðferðir er stuðla að góðri framkvæmd aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, í samræmi við lög og viðeigandi staðla. Regluvörður skal auk þess rannsaka tilkynningar um grun skv. 15. gr., senda tilkynningar til lögreglu skv. 16. gr. og hafa umsjón með samskiptum við yfirvöld er varða aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og tryggja skilvirkni slíkra samskipta. Þá skal regluvörður hafa umsjón með fræðslu starfsmanna á grundvelli fræðsluáætlunar sem skal endurskoðuð árlega.

Regluvörður skal tryggja að yfirstjórn bankans sé nægilega upplýst um áhættur að því er varðar peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, svo henni sé kleift að grípa til viðeigandi ráðstafana til að draga úr og stýra slíkum áhættum.

Regluvörður skal veita stjórn skýrslu um framkvæmd reglna þessara eins oft og þurfa þykir, þó eigi sjaldnar en árlega. Stjórn leggur mat á skýrsluna og kveður á um aðgerðir til úrbóta, eftir atvikum.

Heimildum og skyldum regluvarðar er nánar lýst í erindisbréfi regluvarðar.

23. VIÐURLÖG

Brot á reglum þessum getur varðað áminningu eða brottrekstri starfsmanns, auk opinberra viðurlaga.

24. BIRTING, GILDISTAKA OG ENDURSKOÐUN

Reglur þessar skulu birtar á innra neti bankans og taka gildi við birtingu.

Reglurnar skal endurskoða eins oft og þurfa þykir, þó eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti.